

Světový den televize: Jaké poklady ukrývají staré televizory a co z nich lze znovu použít?

Praha, 7. listopadu 2024

Celkem 88 % českých domácností vlastní alespoň jeden funkční televizor. Podle dat Asociace televizních organizací navíc lidé stráví sledováním televize v průměru téměř 3 hodiny a 40 minut denně. Televize však není jen zdrojem zábavy, ale i bohatou zásobárnou cenných materiálů. Na Mezinárodní den televize 21. listopadu je správný čas si připomenout, jak ekologicky nakládat se starými televizory.

Historie televizoru sahá až do konce 19. století, kdy se odehrály první pokusy o přenos obrazu pomocí mechanických zařízení. První komerčně dostupné CRT televizory se objevily ve 30. letech 20. století, přičemž po druhé světové válce zažily opravdový prodejní boom. Na konci 90. let došlo k revoluci v oblasti televizorů a zastaralé CRT modely začaly být nahrazovány tenčími LCD obrazovkami. V posledních letech pak přišel další pokrok díky OLED technologiím. Ty poskytují dokonalejší barevné podání a vyšší kontrast. Všechny typy televizorů však mají jedno společné – uchovávají v sobě cenné materiály, které mohou být při správné likvidaci recyklovány a znovu použity.

„Televizory jsou při likvidaci demontovány ručně, aby žádná z jejich součástí nebyla znehodnocena. Občas se v našem sběru objeví i historický kousek, a to obrazovka v dřevěném rámu, kterou si lidé z nostalgie nechávali třeba na chalupách,“ prozrazuje **Denisa Krumlová**, marketingová manažerka společnosti **REMA Systém**, která je jedním z nejvýznamnějších kolektivních systémů sběru odpadních elektrozařízení a jejich efektivního zpracování v ČR. *„V průměru je stáří námi recyklovaných CRT televizorů 25 let, v případě LCD monitorů je to sedm až osm let,“* dodává Krumlová.

Recyklace televizí krok za krokem

Televize, která dorazí do recyklačního centra, je rozebrána na jednotlivé komponenty. Každá totiž obsahuje řadu recyklovatelných materiálů, které mohou být znovu použity. Třeba LCD televizory tvoří zhruba ze 40 % sklo, ze čtvrtiny pak plasty a z další čtvrtiny železo a další kovy. Přístroj však obsahuje i měď či vzácné kovy jako zlato či stříbro. *„Všechny tyto části se oddělí a putují k dalšímu zpracování, poté jsou recyklovány a použity při výrobě nových produktů. Tímto způsobem se snižuje potřeba těžby a získávání nových surovin a významně se šetří energie,“* vysvětluje Denisa Krumlová a zdůrazňuje, že recyklací jediné tuny starých televizorů lze ušetřit přes 370 kWh elektrické energie nebo 1 700 tun emisí CO₂. Ekologická recyklace navíc zabrání úniku toxických látek, jako je olovo a rtuť, do životního prostředí, což by mohlo znečistit vodní zdroje a ovzduší.

Recyklace CRT obrazovek

Recyklace televizorů se liší v závislosti na typu přístroje, u CRT obrazovek začíná ruční demontáží, při níž se odstraní sklo, kovy a elektronické součástky. Likvidace starých CRT obrazovek představuje náročný proces, především kvůli obsahu nebezpečných látek, jako je olovo, fosfor a barium, jež mohou vážně ohrozit životní prostředí. Proto televizory nesmějí skončit na skládce, kde by hrozila kontaminace půdy a podzemních vod. Navíc musí být toxická látka luminofor,

kteřou jsou CRT obrazovky potaženy, odstraněna pomocí chemických procesů. Až poté lze sklo bezpečně recyklovat, například pro výrobu stavebních materiálů nebo ochranných skel pro rentgenová pracoviště. Naopak pro výrobu obalových materiálů na potraviny nebo nápoje není toto sklo vhodné.

Recyklace LCD a OLED televizorů

U LCD televizorů je největší výzvou odstranění rtuťových zářivek, které zajišťují podsvícení obrazovky. Tyto zářivky musejí být bezpečně zlikvidovány, aby nedošlo k úniku rtuti. Po jejich odstranění se LCD televize rozeberou na jednotlivé komponenty – plasty, kovy a sklo –, které je možné dále recyklovat. Například kovy jako měď a hliník lze znovu využít v průmyslu.

Moderní OLED televize mají výhodu v tom, že nevyužívají podsvícení, což snižuje množství komponent a zjednodušuje recyklaci. OLED panely také používají méně plastu než LCD, což činí recyklaci ekologicky šetrnější. „*Například OLED panel pro 65palcovou televizi obsahuje méně než jeden kilogram plastu. V LCD obrazovce stejné velikosti je naopak asi pět kilogramů plastových součástí,*“ uvádí Denisa Krumlová. OLED televizory navíc neobsahují nebezpečné látky jako kadmium nebo sloučeninu fosforu a india, což rovněž snižuje jejich ekologickou hrozbu.

Jak odevzdat starou televizi k recyklaci

Odevzdání staré televize k recyklaci je jednoduché a ekologické. Existuje několik způsobů, jak televizi správně předat k likvidaci. Například ji lze zdarma odevzdat při nákupu nové televize v kamenné prodejně nebo při doručení z e-shopu. Další možností je odvézt televizi do sběrného dvora nebo využít místa zpětného odběru. Pro ty, kdo nemají možnost zařízení sami odvézt, je dostupná služba Bud' líný, která staré elektrospotřebiče zdarma vyzvedne přímo z domova. Minimální hmotnost běžných elektrozařízení pro bezplatný svoz je 10 kilogramů, maximální pak 100 kilogramů. „*Služba Bud' líný umožňuje snadné odevzdání spotřebičů k recyklaci bez nutnosti osobního odvozu. Stačí si ji objednat online, a my bezplatný odvoz zajistíme,*“ popisuje Denisa Krumlová, marketingová manažerka společnosti REMA Systém s tím, že službu Bud' líný je možné objednat i telefonicky na čísle 840 550 650, případně lze vyplnit formulář na webu rema.cloud.

Recyklace LCD televizoru:

- Sklo: 40 %
- Plasty: 25 %
- Železo: 15 %
- Hliník: 4 %
- Měď: 2 %
- Drahé kovy (zlato, stříbro, palladium): 1 %
- Ostatní kovy: 10 %
- Ostatní materiály (např. nebezpečné látky jako rtuť): 3 %

O společnosti REMA Systém

Hlavními aktivitami společnosti REMA Systém jsou služby zabezpečující zpětný odběr a recyklaci odpadních elektrických a elektronických zařízení, jde například o pračky, lednice, televizory,

počítače, tiskárny, mobilní telefony a další přístroje. Ve spolupráci se společností REMA Battery navíc umožňuje i zpětný odběr odpadních baterií a akumulátorů.

Svým klientům REMA Systém nabízí odborné a komplexní řešení na cestě ke splnění legislativních povinností, běžným spotřebitelům pomoc a jednoduché vyřešení starostí s nepotřebnými či vysloužilými elektrospotřebiči. V oblasti ochrany životního prostředí REMA Systém působí od roku 2005, od kdy provozuje systém pro zpětný odběr a recyklaci odpadních elektrozařízení.

Podrobné informace najdete na adrese www.rema.cloud, informace k projektu Chytrá recyklace naleznete na www.chytrarecyklace.cz.

Kontakt:

Markéta Kohoutková

LESENSKY.CZ s.r.o.

mobil: +420 773 049 494

e-mail: kohoutkova@lesensky.cz

Štursova 583/49, 616 00 Brno

www.lesensky.cz

